



LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2025 m. balandžio 25 d. Nr. 21RE-345

(AG-201/03-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus (pranešėjas), Vytauto Kurpuveso, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės,

rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Altronas“ skundą atsakovei viešajai įstaigai Statybos sektoriaus vystymo agentūrai dėl įpareigojimo atlikti veiksmus, trečiasis suinteresuotas asmuo uždaroji akcinė bendrovė „Akilus“.

Komisija

n u s t a t ė :

Uždaroji akcinė bendrovė „Altronas“ (toliau – ir pareiškėja) patikslintu skundu (toliau – ir skundas) Komisijos prašo: 1. Įpareigoti viešąją įstaigą Statybos sektoriaus vystymo agentūrą (toliau – ir SSVA, atsakovė) suteikti pareiškėjai atestatą pagal pateiktą prašymą kvalifikacijos atestatui gauti, t. y. jau gautą atestatą papildyti statybos darbų sritimis, kurios nebuvo įtrauktos į suteiktą atestatą, bet buvo prašomos prašyme: procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas; statinio apsauginės signalizacijos; gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas. 2. Įpareigoti SSVA atsakyti į 2025-02-21 raštą Nr. SR 2/21-1 „Dėl atestavimo ekspertų 2025-02-05 išvados Nr. IA-S-46“ (toliau – ir Raštas), t. y. paaiškinti ir pagrįsti atestato neišdavimo priežastis bei įpareigoti pateikti atestavimo komisijos ekspertų posėdžio, vykusio 2025-01-28 10 val. įrašą.

Nurodė, kad ginčijamas sprendimas – SSVA Atestavimo ekspertų 2025-01-28 posėdžio išvada Nr. IA-S-46, pagal kurią pareiškėjai suteiktas atestatas ne pilnos apimties pagal pateiktą prašymą. Paaiškino, kad siekiant vykdyti statybos (silpnų srovių) veiklą ypatingos svarbos objektuose, vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalimi „Teisė būti rangovu. Rangovo pareigos ir teisės“, Statybos techniniu reglamentu STR 1.02.01:2017 „Statybos dalyvių atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“ (Komisijos pastaba: patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-12-12 įsakymu Nr. D1-880) (toliau – ir STR 1.02.01:2017, Reglamentas), pareiškėja padavė prašymą SSVA suteikti teisę būti ypatingojo statinio statybos rangovu. Dokumentams suruošti ir prašymui pateikti buvo pasirašyta sutartis su UAB „Akilus“ ir išrašytas įgaliojimas jų atstovui dokumentų pateikimui pareiškėjos vardu. Prašyme buvo prašoma išduoti atestatą pareiškėjai statybos darbų sritims: procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas; statinio nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) inžinerinių sistemų įrengimas; statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas.

Pareiškėja rėmėsi STR 1.02.01:2017 80.1 ir 80.2 papunkčiais; pažymėjo, kad SSVA, įvertinę pateiktus dokumentus, grąžino juos patikslinti, pareikšdama pastabas. Į pastabas buvo atsakyta, papildant paraiškos dokumentus, įsteigiant Kokybės ir aplinkos apsaugos vadybos sistemą ir pateikiant darbuotojų aukštalipių pažymėjimų kopijas. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, daro išvadą, kad dokumentų papildymas buvo pakankamas ir atitiko Aprašo reikalavimus, todėl neišduoti atestato

visoms prašomoms statybos sritims nebuvo pagrindo, o Atestavimo ekspertų komisijos sprendimas: atestatą pareiškėjui išduoti tik statybos darbų sritims: nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) sistemų įrengimui, o procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas; statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas, kas yra aktualiausia „silpnų srovių“ instaliavimo veikloje, neišduoti, nepaaiškinant atestato neišdavimo priežasties ir motyvų, pažeidė STR 1.02.01:2017 XI skyriaus 111 punktą „Atestavimo ekspertai posėdyje išnagrinėja pareiškėjo dokumentus, įvertina pareiškėjo pateiktą informaciją ir parengia išvadą, kurią teikia atestavimą atliekančiai organizacijai: 111.2. dėl kvalifikacijos atestato arba TPD neišdavimo ar poveikio priemonių taikymo, kurioje nurodo motyvus, dėl kurių siūloma neišduoti kvalifikacijos atestato arba TPD ar taikyti poveikio priemonės, pateikdami nuorodas į teisės aktus, kuriuos pažeidė pareiškėjas arba kokių reikalavimų jis neatitinka“.

Nurodė, kad negavus motyvuoto išaiškinimo, pareiškėja 2025-02-21 Raštu kreipėsi į SSVA, prašant pateikti paaiškinimą ir pagrįsti atestato neišdavimo priežastis bei pateikti atestavimo komisijos ekspertų posėdžio, vykusio 2025-01-28 10 val. įrašą, kuriame buvo svarstomas pareiškėjos atestato išdavimas, kadangi posėdis vyko per *MS Teams* platformą ir buvo daromas posėdžio įrašas, o pačiam klientui daryti įrašą buvo uždrausta elektroniniu laišku, kuriuo buvome kviečiami dalyvauti posėdyje. Įrašo prašoma, kadangi kai kurie komisijos narių posakiai atestuojamos įmonės vadovo atžvilgiu buvo nepagarbūs, komisijos posėdžio metu buvo nepagrįstai bandoma egzaminuoti įmonės vadovą, taip darant psichologinį spaudimą, todėl manytina, kad pakartotinai peržiūrėjus įrašą, gali kilti poreikis siekti įvertinti komisijos kompetencijas. Taip pat komisijos posėdžio metu vyko diskusija, kurios įrašą reikalinga paklausti, kad įsigilinti į esmę. Diskusijos esmė - kaip pateikti komisijai sąrašą darbų, kurie atlikti ypatingos svarbos objektuose, kai tokie darbai gali būti vykdomi tik su atestatu. Tačiau nei atsakymas į minimą raštą, nei posėdžio įrašas nėra pateiktas pareiškėjai. Atsižvelgiant į tai, mano, kad SSVA galimai peržengia jai suteiktas galias ir bando nepagrįstai pasipelninti, kadangi įmonė, gavusi atestatą tik daliai norimų vykdyti veiklų, turi vėl pildyti atestatą, pakartotinai mokėdama identišką sumą pinigų, ir taip kas 5 metus.

Pareiškėja 2025-04-18 el. paštu atsiuntė Komisijai papildomą paaiškinimą (Komisijoje registruota 2025-04-22), nurodydama, jog gavus atsiliepimus į skundą, atsirado būtinybė teikti šį paaiškinimą. Dėl Statybos įstatymo taikymo ir neva neturėjimo pakankamos patirties pažymėjo, kad nesuprantamas Statybos įstatymo traktavimas, t. y. 18 straipsnio 3 dalies 6 punkto. Pareiškėja nesiekia gauti atestato, suteikiančio teisę atlikti visus bendruosius statybos darbus, o tik dalį specialiųjų statybos darbų ir turi patirtį veikti statybos srityje nuo 2009-11-04 (Lietuvos Respublikos Juridinių asmenų registro išrašas). Siekiant gauti SSVA atestatą, vienas iš privalomųjų dokumentų yra atliktų darbų sąrašas, atliktų per paskutinius trejus metus, pagal kurį SSVA komisija vertina rangovo patirtį. Nesupranta, kodėl pateiktiems darbams - kompiuterinio tinklo ir vidaus elektroninių ryšių instaliavimai, kas šiame sąrašo sudaro apie 15 proc. atliktų darbų, atestatas suteikiamas, o apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas, procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas, kas pagal šį sąrašą sudaro apie 85 proc., atestatas nesuteikiamas. Dėl įmonės pristatymo bei atsakymų pateikimo į užduotus klausimus komisijos posėdžio metu, pažymėjo, kad nei kvietime dalyvauti posėdyje, nei STR 1.02.01:2017 nėra nurodyta paruošti įmonės reprezentaciją ar ją pristatyti posėdžio metu, STR 1.02.01:2017 nenumato atestuojamos įmonės atstovo peratestavimo posėdžio metu (įmonės vadovas yra atestuotas specialistas); atestacijos komisijai privalu tik formaliai patikrinti pateiktus dokumentus. Dėl prašymo panaikinti atestatą pažymėjo, jog atsakovė pati savo atsiliepime numato galimybę jį papildyti. Atestato panaikinimo priežastis apibrėžia STR 1.02.01:2017, kurių atsakovė nenurodo, todėl naikinti suteiktą atestatą nėra pagrindo. Dėl paaiškinimo, kad pareiškėja turi teisę pateikti prašymą dėl išduoto Kvalifikacijos atestato Nr. 10038 papildymo, pažymėjo, jog SSVA teigia, kad: „Teikiant prašymą įmonės kvalifikacijos atestato papildymui, galima remtis ne tik įmonės Atliktų darbų sąrašo išvardintais objektais, bet ir atestuoto specialiųjų statybos darbų vadovo sukaupta įvykdytų objektų patirtimi, ją pateikiant atskirame Atliktų darbų sąrašo, kurį pasirašo atestuotas specialiųjų statybos darbų vadovas.“, tai prieštarauja Statybos dalyvių atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašo (aktuali

redakcija su 2023-06-22 pakeitimais) 28.3 papunkčiui: „Statybos įmonė turi turėti savo darbuotojų, dirbančių ne mažesniu kaip 1 etato darbo krūviu, kurie turi teisę eiti pareigas, dėl kurių prašoma atestato.“ Tokiu atveju atestuotas darbų vadovas turėtų dirbti per dvi darbovietes – turinčioje atestatą ir neturinčioje po 8 darbo valandas per dieną, o tai prieštarauja Darbo kodeksui. Dėl neva praleisto termino paaiškino, kad į Komisiją buvo kreiptasi nepraleidus termino, buvo nustatytas terminas skundo trūkumams pašalinti, senaties terminas yra nepagrįstas. Įvertinus SSVA ir UAB „Akilus“ atsiliepimus apie atestato papildymo galimybes, peršasi išvada, kad tiek SSVA komisijos darbas, tiek UAB „Akilus“ veika orientuota ne į realią įmonės kvalifikaciją, o į nuolatinį atestatų pildymą, kadangi kiekvienas papildymas tiek SSVA, tiek „konsultantui“ UAB „Akilus“ atneša po apie 500 Eur naudos ir įvertinus, kad atestatus reikia pratęsti kas 5 metai, tai tampa nepakeliamu našta verslui ir neuždirbtus mokesčius Lietuvos valstybei.

Atsakovė SSVA atsiliepime į pareiškėjos skundą prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepime, pasisakydama dėl reikalavimo įpareigoti SSVA atsakyti į 2025-02-21 Raštą, informavo, kad SSVA 2025-04-17 raštu Nr. S-1022-(8.1Mr) (toliau – ir Atsakymas) atsakė pareiškėjai į 2025-02-21 Raštą, taip pat Atsakyme buvo pateikiama nuoroda į 2025-01-28 vykusio atestavimo ekspertų posėdžio įrašą, kuriame buvo svarstomas UAB „Altronas“ kvalifikacijos atestato klausimas. Atsakyme papildomai paaiškino, kad pareiškėjas turi teisę pateikti prašymą dėl išduoto Kvalifikacijos atestato Nr. 10038 papildymo.

Atsakovė atsiliepime, pasisakydama dėl reikalavimo įpareigoti suteikti atestatą, pažymėjo, kad SSVA direktorius 2025-02-07 sprendimu Nr. IA-S-46 (toliau – ir Sprendimas) Pareiškėjui išdavė kvalifikacijos atestatą Nr. 10038 (toliau – ir Atestatas), kuriuo pareiškėja turi teisę būti ypatingojo statinio statybos rangovu: „Statiniai: - pastatai (gyvenamieji ir negyvenamieji), taip pat minėti statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje. Statybos darbų sritis: - statinio nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) inžinerinių sistemų įrengimas.“ 2025-02-17 lydraščiu Nr. S-343-(8.1Mr) SSVA pateikė pareiškėjai Sprendimo išrašą. Atsakyme taip pat papildomai informavo pareiškėją, kad: „Atestavimo ekspertai, įvertinę Jūsų pateiktus dokumentus ir 2025-01-28 vykusio posėdžio metu išklausę Jūsų įmonės pristatymo bei pateiktų atsakymų į užduodamus klausimus nusprendė, kad siūlo SSVA neatestuoti Įmonės statybos darbų srityse: procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas; statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas, dėl to, kad Įmonė neatitinka Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalies 6 punkto reikalavimų – neturi pakankamos veiklos patirties atitinkamoje statybos srityje.“ Atsakovė pažymėjo, kad trečiojo suinteresuoto asmens atsiliepime iš esmės nurodoma ta pati pozicija: įgijus papildomos patirties atsirastų galimybė papildyti Atestato statinių grupes ar darbų sritis.

Atsakovė atkreipė Komisijos dėmesį į tai, kad pareiškėjas kreipėsi dėl reikalavimo įpareigoti SSVA papildyti jai suteiktą Atestatą, tačiau neprašo naikinti jau priimto SSVA Sprendimo, todėl reikalavimo tenkinimas nepanaikinus Sprendimo nesukeltų pareiškėjui jokių teisinių pasekmių.

Pasak atsakovės, skunde pareiškėja nenurodo jokių Sprendimo panaikinimo pagrindų, numatytų Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje. Be to, Sprendime buvo nurodyta jo apskundimo tvarka, kuria pareiškėja turėjo teisę pasinaudoti, bet nepasinaudojo, o šiuo metu jau yra pasibaigęs senaties terminas Sprendimui apskūsti – skundas Komisijai paduodamas per vieną mėnesį nuo individualaus administracinio akto įteikimo, todėl Sprendimo apskundimo terminas pasibaigė 2025-03-17.

Pažymėjo, kad Sprendimas atitinka jam keliamus Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAI) 10 straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytus reikalavimus: jame yra nurodomi teisės aktai ir faktinės aplinkybės, kuriais jis yra grindžiamas, aiškiai suformuluotos teisės ir pareigos, nurodyta apskundimo tvarka, jis yra pasirašytas jį priėmusio pareigūno.

Trečiasis suinteresuotas asmuo UAB „Akilus“ pateikė atsiliepimą į pareiškėjos skundą.

Atsiliepime paaiškino, kad su pareiškėja 2024-10-10 sudarė paslaugų teikimo sutartį, kuria įsipareigojo teikti pareiškėjai konsultacijas, rengiant jos statybos taisykles ST 302454175.01:2024

„Ryšių ir telekomunikacijų tinklų, apsauginės signalizacijos ir gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimo darbai“ ir ST 302454175.02:2024 „Statinių, esančių kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje, tvarkomieji statybos darbai“ bei konsultuoti pareiškėja, rengiant atestavimo pagal STR 1.02.01:2017 dokumentus, sukomplektuoti, įforminti ir suderinti su SSVA pareiškėjos atestavimo dokumentus. Pareiškėjos statybos taisyklėse ST 302454175.01:2024 yra XI skyrius „Procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas“, kuriame yra procesų valdymo ir automatizavimo darbų aprašymas. Pažymėjo, kad pagal sukauptą patirtį, jie negalėjo žadėti pareiškėjai, kad atestuojamos įmonės kvalifikacijos atestato apimtis tikrai atitiks specialiųjų statybos darbų vadovo kvalifikacijos atestato apimtį. Teikiant prašymą rangovo atestavimui, atsižvelgiama ne tik į atestuoto statybos darbų vadovo kvalifikaciją, nurodytą atestate statinių grupėse ir darbų srityse. SSVA taip pat įvertina ir rangovo patirtį, atliekant darbus tose statinių grupėse ir darbų srityse. Rangovo atestavimo sprendimui turi įtakos ir rangovo dalyvavimo SSVA atestavimo ekspertų komisijos posėdyje rezultatai. Vienas iš ypatingojo statinio statybos rangovo atestatui gauti pateikiamų dokumentų yra atliktų darbų sąrašas, kuriame nurodomi per paskutinius vienerius metus rangovo atlikti darbai prašomoje atestuoti veikloje. Atlikti darbai per paskutinius vienerius metus turi atspindėti atestuojamos veiklos pobūdį (statinių grupės ir darbų sritys). Kitaip tariant, rangovas gali prašyti išduoti ypatingojo statinio statybos rangovo atestatą tik toms statinių grupėms ir tik toms darbų sritims, kurioms turi įgijęs praktinę patirtį, atlikdamas darbus neypatinguosiuose statiniuose per paskutinius vienerius metus. Įgavus rangovui papildomos patirties, atsiranda galimybė pasipildyti kvalifikacijos atestato statinių grupes ar darbų sritis.

Skundas tenkintinas iš dalies

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl atsakovės SSVA įpareigojimo suteikti pareiškėjai atestatą pagal pateiktą prašymą kvalifikacijos atestatui gauti, t. y. gautą atestatą papildyti nurodytomis Statybos darbų sritimis bei įpareigojimo SSVA atsakyti į 2025-02-21 Raštą.

Remiantis elektroninės bylos medžiaga ir pareiškėjos paaiškinimais, išdėstytais skunde Komisijai, pareiškėja padavė prašymą SSVA suteikti teisę būti ypatingojo statinio statybos rangovu; pareiškėja prašė SSVA išduoti atestatą. Prašyme nurodyta: statinių grupės: pastatai (gyvenamieji ir negyvenamieji), minėti statiniai esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje; darbo sritis (sritys): procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas; statinio nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) inžinerinių sistemų įrengimas; statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas (išrašo iš SSVA vartotojo zonos duomenys).

SSVIS sistemos duomenimis, prie prašymų skilties, nurodyta „SIA 1.1 Kvalifikacijos atestato išdavimas Nr. 3658“, ypatingojo statinio statybos rangovas, grąžinta tikslinti (2024-11-17). Pastabos: dokumentai (pagal Statybos įstatymą atestuojamoji įmonė turi turėti įdiegtą kokybės vadybos sistemą. Gali būti vietinė (taisyklės, tvarkos), gali ISO 9001 sertifikatas ir pan. Prašoma pateikti šios sistemos dokumentų kopiją ir pakoreguotos deklaracijos kopiją); darbuotojai (prašoma pateikti aukštalipių pažymėjimų kopijas); atlikti darbai (prašoma paaiškinti, kaip tuo pačiu adresu pateikti skirtingų objektų ir įmonių vertinimų kopijos skirtingiems atliktiems darbams). Bendra pastaba: prašoma atliktų darbų sąrašą detaliau aprašyti, kokius darbus atliko procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimo srityje.

Pareiškėja su skundu pateikė 2024-12-01 vadovo patvirtintą pareiškėjos Kokybės ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos vadovą (antraštinis lapas) bei darbuotojų, dirbančių aukštyje pažymėjimus (šie pažymėjimai 2024-12-19 el. paštu išsiųsti trečiajam suinteresuotam asmeniui).

Pareiškėja su papildomu paaiškinimu pateikė į bylą pareiškėjos atliktų darbų sąrašą (data 2024-10-17) bei SSVA tinklapio ekranvaizdį su atliktų darbų sąrašu (SIA 1.1 Kvalifikacijos atestato išdavimas Nr. 3658).

SSVA 2025-01-24 el. laišku pareiškėją kvietė dalyvauti SSVA 2025-01-28 rengiamame nuotoliniame Atestavimo ekspertų posėdyje.

SSVA, 2025-02-07 Sprendimu (Komisijos pastaba: 2025-02-07 sprendimo Nr. IA-S-46

išrašas), vadovaudamasi Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalimi, STR 1.02.01:2017 82, 83, 86, 90, 98, 99 ir 112 punktais ir susipažinusi su svarstyta medžiaga bei ypatingojo statinio statybos rangovų Atestavimo ekspertų 2025-01-28 posėdžio Išvada Nr. IA-S-46 nusprendė: „9. UAB „Altronas“ iš dalies atitinka Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, todėl Kvalifikacijos atestatas gali būti išduotas, tekstą išdėstant taip: Suteikiama teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu. Statiniai: - pastatai (gyvenamieji ir negyvenamieji), taip pat minėti statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje. Statybos darbų sritis: - statinio nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) inžinerinių sistemų įrengimas. Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo šio sprendimo įteikimo suinteresuotai šaliai dienos.“

2025-02-17 SSVA pareiškėjai el. paštu išsiuntė 2025-02-17 lydraštį Nr. S-343-(8.1Mr) su Sprendimu.

Pareiškėja 2025-02-21 pateikė Raštą SSVA (išsiųstas SSVA 2025-02-21 el. paštu ir reg. paštu, SSVA nurodyta dokumento gavimo data ir registracijos numeris: 2025-02-24 Nr. G-794-(8.1Mr)). Rašte pareiškėja nurodė, kad 2025-01-28 vyko Atestavimo ekspertų posėdis, dėl kvalifikacijos atestato išdavimo pareiškėjai. Iki posėdžio buvo pateikti visi trūkstami dokumentai ir atsakyta į iškeltus SSVA atstovų klausimus, tačiau Kvalifikacinis atestatas nebuvo išduotas Statybos darbų sritims: - procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas; - statinio apsauginės signalizacijos, - gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas. Prašė paaiškinti ir pagrįsti atestato neišdavimo priežastis bei pateikti atestavimo komisijos ekspertų posėdžio, vykusio 2025-01-28 10 val., įrašą, kadangi buvo daromas posėdžio įrašas, o pačiam klientui daryti įrašą buvo uždrausta elektroniniu laišku, kuriuo buvo kviečiami dalyvauti posėdyje. Atsižvelgiant į tai, kad sprendimo apskundimui SSVA duoda 1 mėn. terminą, prašė atsakyti kuo skubiau.

SSVA 2025-04-17 pateikė Atsakymą pareiškėjai, kuriame nurodė, kad SSVA sprendimu pareiškėjai 2025-02-07 išdavė Kvalifikacijos atestatą Nr. 10038. Šiuo atestatu pareiškėja turi teisę: Suteikiama teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu. Statiniai: - pastatai (gyvenamieji ir negyvenamieji), taip pat minėti statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje. Statybos darbų sritis: - statinio nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) inžinerinių sistemų įrengimas. SSVA Atsakyme informavo pareiškėją, kad atestavimo ekspertai, įvertinę pareiškėjos pateiktus dokumentus ir 2025-01-28 vykusio posėdžio metu išklausę pareiškėjos įmonės pristatymo bei pateiktų atsakymų į užduodamus klausimus nusprendė, kad siūlo SSVA neatestuoti įmonės statybos darbų srityse: procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas; statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas, dėl to, kad įmonė neatitinka Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalies 6 punkto reikalavimų – neturi pakankamos veiklos patirties atitinkamoje statybos srityje. Galutinį sprendimą dėl Kvalifikacijos atestato išdavimo priėmė SSVA vadovė ir jo išrašą išsiuntė elektroniniu paštu. Pareiškėjai buvo išduotas Kvalifikacijos atestatas Nr. 10038. Taip pat informavo, kad atestavimo posėdžių metu SSVA daro posėdžių įrašus. SSVA, atsižvelgusi į pareiškėjos prašymą, siunčia 2025-01-28 vykusio atestavimo ekspertų posėdžio iškarpa, kurioje buvo svarstomas pareiškėjos kvalifikacijos atestato klausimas (Komisijos pastaba: pateikiama nuoroda į įrašą). Papildomai atkreipė dėmesį, kad pareiškėja turi teisę pateikti prašymą dėl išduoto Kvalifikacijos atestato Nr. 10038 papildymo. Teikiant prašymą įmonės kvalifikacijos atestato papildymui, galima remtis ne tik įmonės Atliktų darbų sąraše išvardintais objektais, bet ir atestuoto specialiuųjų statybos darbų vadovo sukaupta įvykdytų objektų patirtimi, ją pateikiant atskirame Atliktų darbų sąraše, kurį pasirašo atestuotas specialiuųjų statybos darbų vadovas.

Vienas iš pareiškėjos skundo reikalavimų – įpareigoti SSVA atsakyti į pareiškėjos teiktą 2025-02-21 Raštą, t. y. paaiškinti ir pagrįsti atestato neišdavimo priežastis bei įpareigoti pateikti atestavimo komisijos ekspertų 2025-01-28 10 val. posėdžio įrašą. Su atsakovės atsiliepimu pateikti duomenys patvirtina, kad pareiškėjai į jos Raštą SSVA pateikė 2025-04-17 Atsakymą. Šiame SSVA Atsakyme paaiškintos atestato neišdavimo priežastys bei pateikta 2025-01-28 atestavimo ekspertų posėdžio iškarpa dėl pareiškėjos kvalifikacijos atestato (Atsakyme pateikta nuoroda į įrašą).

Atsižvelgiant į tai, spręstina, kad į pareiškėjos 2025-02-21 kreipimąsi, SSVA atsakė, Atsakyme pateikdama prašomą informaciją ir prašomus duomenis. Taigi, nagrinėjamu atveju pareiškėjos reikalavimas atsakovės SSVA buvo patenkintas ir įvykdytas. Todėl pareiškėjos skundas dėl įpareigojimo SSVA atsakyti į pareiškėjos Raštą negali būti tenkinamas, nes toks skundo reikalavimas SSVA jau patenkintas. Esant šioms aplinkybėms, Komisija nebeturi pagrindo ginti pareiškėjos teises jos pageidaujamu būdu, t. y. įpareigojant SSVA pateikti atsakymą į pareiškėjos Raštą. Kadangi atsakymas pareiškėjai jau yra pateiktas, laikytina, jog šioje dalyje ginčo dalykas (neveikimas) išnyko. Remiantis administracinių teismų praktika, viešojo administravimo subjektui pačiam pašalinus trukdžius dėl ginčijamos teisės realizavimo, teismas (nagrinėjamu atveju Komisija) nebeturi nei faktinio, nei teisinio pagrindo priimti sprendimą, kuriuo būtų tik patvirtinta pareiškėjo ginčijama teisė ar įstatymų saugomas interesas. Situacija, kai atsakovas savo iniciatyva tenkino pareiškėjo skunde keliamus reikalavimus lemia, kad ginčo dalykas išnyko, todėl teismo sprendimas negali pakeisti tarp šalių susiklosčiusio materialinio teisinio santykio (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) 2007-09-28 nutartį administracinėje byloje Nr. A¹⁷-466/2007, 2014-11-03 nutartį Nr. A⁸²²-1279/2014). Administracinių teismų praktikoje laikomasi pozicijos, kad išnykus ginčo dalykui skundo reikalavimas yra atmestinas, o su šiuo reikalavimu susijusių argumentų bei motyvų vertinimas teisiškai yra nereikšmingas (žr., pvz., LVAT 2008-08-22 sprendimą administracinėje byloje Nr. A502-1450/2008, 2016-09-22 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2130-662/2016). Nurodytais argumentais pareiškėjos skundas šioje dalyje atmestinas.

Taip pat pareiškėja skundu Komisijos prašo įpareigoti SSVA suteikti pareiškėjai atestatą pagal pateiktą prašymą kvalifikacijos atestatai gauti, t. y. gautą atestatą papildyti statybos darbų sritimis: procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas, statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas. Pareiškėjos skunde išdėstytais paaiškinimais ir bylos duomenimis, pareiškėja kreipėsi į SSVA dėl teisės būti ypatingojo statinio statybos rangovu, teikė SSVA prašymą išduoti kvalifikacijos atestatą statybos darbų sritims: procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas; statinio nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) inžinerinių sistemų įrengimas; statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas.

SSVA priėmė ginčijamą Sprendimą, nurodydama, jog pareiškėja „iš dalies atitinka Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, todėl Kvalifikacijos atestatas gali būti išduotas, tekstą išdėstant taip: Suteikiama teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu. Statiniai: - pastatai (gyvenamieji ir negyvenamieji), taip pat minėti statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje. Statybos darbų sritis: - statinio nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) inžinerinių sistemų įrengimas.“ SSVA Sprendimas grindžiamas Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalimi, STR 1.02.01:2017 82, 83, 86, 90, 98, 99 ir 112 punktais.

Pagal Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalį, ypatingojo statinio statybos rangovas turi atitikti šiuos kvalifikacinius reikalavimus: 1) neturi būti pradėtas bankroto procesas (šią informaciją patikrina Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga), kreiptasi į teismą dėl kvalifikacijos atestato galiojimo sustabdymo, galiojimo panaikinimo ar kitokio apribojimo; 2) darbams turi vadovauti aplinkos ministro nustatyta tvarka atestuoti statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovai, dirbantys pagal darbo sutartį ypatingojo statinio statybos vadovas ir (ar) ypatingojo statinio specialiujų statybos darbų vadovai pagrindiniams specialiesiems statybos darbams; 3) privalo turėti vykdomo darbo srities darbuotojų; 4) turi būti įdiegęs kokybės vadybos sistemą; 5) privalo turėti nustatyta tvarka patvirtintas ir galiojančias įmonės statybos taisykles vykdomiems darbams atlikti; 6) rangovas, siekiantis turėti teisę atlikti visus bendruosius statybos darbus, privalo turėti ne mažesnę kaip 2 metų veiklos patirtį statybos srityje, kiti rangovai – ne mažesnę kaip vienu metų veiklos patirtį statybos srityje. Rangovas atitinka veiklos patirties statybos srityje reikalavimą, jeigu jam po reorganizavimo perėjo rangovo, kuris iki reorganizavimo atitiko šį reikalavimą, teisės ir pareigos.

STR 1.02.01:2017 5 punkte nustatyta, kad atestavimą ir teisės pripažinimą atlieka viešoji įstaiga Statybos sektoriaus vystymo agentūra (toliau – atestavimą atliekanti organizacija). Pagal STR 1.02.01:2017 80 punktą, atestavimą atliekanti organizacija, gavus pareiškėjo prašymą ir Reglamento 78 punkte išvardintus dokumentus: per 5 darbo dienas juos patikrina ir, jei pateikti visi dokumentai

ir prašyme reikalaujama informacija, įregistruoja prašymą ir apie tai informuoja pareiškėją (80.1 papunktis); per 5 darbo dienas juos patikrina ir, jei pateikti ne visi reikalingi dokumentai ir ne visa reikalaujama informacija, praneša pareiškėjui nurodydama ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą trūkstantiems dokumentams ir informacijai pateikti. Šiuo atveju prašymas neregistruojamas (80.2 papunktis); gavusi trūkstamus dokumentus ir visą reikalaujamą informaciją, per 5 darbo dienas juos patikrina ir, jei dokumentai atitinka Reglamento reikalavimus, įregistruoja prašymą ir apie tai informuoja pareiškėją (80.3 papunktis).

Atestavimą atliekanti organizacija, įregistravusi prašymą, pareiškėjo pateiktus dokumentus perduoda atestavimo ekspertams, šie ne vėliau kaip per 12 darbo dienų išnagrinėja pateiktus dokumentus, parengia išvadą dėl kvalifikacijos atestato išdavimo ir pateikia ją atestavimą atliekančios organizacijos direktoriui. Pareiškėjo vadovas arba jo įgaliotas atstovas į atestavimo ekspertų posėdį kviečiamas atestavimą atliekančios organizacijos direktoriaus patvirtintų atestavimo nuostatų nustatyta tvarka. Atestavimo ekspertų veiklos organizavimas reglamentuojamas Reglamento XI skyriuje (STR 1.02.01:2017 81 punktas). Atestavimą atliekančios organizacijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo, vadovaudamasis atestavimo ekspertų parengta išvada dėl kvalifikacijos atestato išdavimo, priima sprendimą, ar išduoti kvalifikacijos atestatą. Atestavimą atliekanti organizacija ne vėliau kaip per Statybos įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje nustatytą terminą nuo visų dokumentų kvalifikacijos atestatui gauti gavimo dienos pareiškėjui išduoda elektroninį kvalifikacijos atestatą arba pateikia motyvuotą atsisakymą jį išduoti (STR 1.02.01:2017 82 punktas). STR 1.02.01:2017 83 punkte nustatyta, kad jeigu atestavimą atliekančios organizacijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo, vadovaudamasis atestavimo ekspertų išvada, priima sprendimą neišduoti kvalifikacijos atestato arba sustabdyti atestavimo procedūrą, atestavimą atliekanti organizacija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo tokio sprendimo priėmimo informuoja pareiškėją ir nurodo atestato neišdavimo arba atestavimo procedūros sustabdymo priežastis. <...>

Taigi, galiojantis teisinis reglamentavimas *expressis verbis* įtvirtina atsakovei pareigą pateikti pareiškėjai motyvuotą atsisakymą išduoti atestatą, kuriame nurodomos atestato neišdavimo priežastys (STR 1.02.01:2017 82 ir 83 punktas). Nagrinėjamu atveju Sprendime yra nurodyta, jog pareiškėja UAB „Altronas“ iš dalies atitinka Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, todėl Kvalifikacijos atestatas gali būti išduotas, tekstą išdėstant taip: suteikiama teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu. Statiniai: pastatai (gyvenamieji ir negyvenamieji), taip pat minėti statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje. Statybos darbų sritis: statinio nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) inžinerinių sistemų įrengimas. Komisija vertina, jog, šiuo atveju, atsakovė Sprendime nenurodė tinkamo faktinio pagrindo, kodėl laikoma, jog pareiškėja UAB „Altronas“ tik iš dalies atitinka Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje nustatytus kvalifikacinius reikalavimus. Pažymėtina, jog Statybos įstatymo 18 straipsnio „Teisė būti rangovu. Rangovo pareigos ir teisės“ 3 dalis reglamentuoja ypatingojo statinio statybos rangovui keliamus kvalifikacinius reikalavimus, kurie yra išvardinti Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalies 1–6 punktuose. Tuo tarpu Sprendime nėra nurodyta, kurioje prašymo dalyje pareiškėja neatitinka Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje nustatytų kvalifikacinių reikalavimų, nėra nurodyti konkretūs Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalies 1–6 punktuose keliami reikalavimai, kurių neatitinka pareiškėja, bei nenurodytos faktinės aplinkybės, kuriomis remiantis daroma tokia prielaida.

VAI 3 straipsnio 4 punkte numatyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje privalo vadovautis įstatymo viršenybės principu. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Komisija pažymi, jog viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai privalo būti tikslūs, suprantami, nedviprasmiški, jų motyvų išdėstymas – adekvatus ir pakankamas, leidžiantis suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą. LVAT savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad viešojo administravimo subjekto priimtame individualiame teisės akte turi būti nurodomi

pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas (LVAT 2016-03-24 nutartis administracinėje byloje Nr. A-1340-624/2016).

Iš byloje pateikto SSVA 2025-04-17 Atsakymo turinio matyti, jog šiuo aspektu dėl pareiškėjos kvalifikacinių reikalavimų neatitikimo yra patikslinta, jog pareiškėja neatitinka Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalies 6 punkto reikalavimų – neturi pakankamos veiklos patirties atitinkamoje statybos srityje. Šiuo aspektu pažymėtina, jog būtent atsakovės Sprendime turėjo būti pateiktas motyvuotas atsisakymas išduoti atestatą bei nurodytos atestato neišdavimo priežastys. Tuo tarpu 2025-04-17 Atsakymas ir atsakovės atsiliepimas byloje negali papildyti Sprendimo motyvų. Komisija vertina, jog Sprendime nėra pateikti motyvai, jog pareiškėja neturi pakankamos veiklos patirties atitinkamose statybos srityse (procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas, statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas).

Komisija iš esmės nesutinka su atsakovės atsiliepimo teiginiu, jog pareiškėjos skundo reikalavimo dėl įpareigojimo atlikti veiksmus tenkinimas, nepanaikinus Sprendimo, nesukeltų pareiškėjai teisinių pasekmių. Pažymėtina, jog nagrinėjamu atveju Sprendimu konstatuota, jog pareiškėja iš dalies atitinka Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje nustatytus kvalifikacinius reikalavimus bei pareiškėjai suteikta teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu, tačiau nėra konstatuota, jog pareiškėjai atsisakoma išduoti atestatą tam tikroje dalyje. Būtent pareiškėja skundu formuluoja skundo reikalavimą ir pareiškėjai apsisprendus jos galimai pažeistas teises ginti tokiu būdu, neprašant panaikinti Sprendimo, kuriuo pareiškėjai yra suteikta teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu, negali būti ribojama pareiškėjos teisė prašyti įpareigoti atsakovę išnagrinėti prašymo dalį, dėl kurios atestatas pareiškėjai nebuvo išduotas. Priešingai aiškinant administracinių ginčų procesą reglamentuojančius teisės aktus, pareiškėja privalėtų prašyti panaikinti Sprendimą, su kuriuo ji iš esmės sutinka, o, tenkinus skundo reikalavimą dėl Sprendimo panaikinimo, atsakovė turėtų pakartotinai spręsti dėl atestato išdavimo toje dalyje, kurioje Sprendimu atestatas pareiškėjai jau buvo išduotas, taip sukeliant neigiamas teises pasekmes pareiškėjai. Tokiu būdu būtų pažeistas ir administracinio proceso operatyvumo ir efektyvumo principas.

Komisija vertina, jog, šiuo atveju, atsakovė Sprendime nenurodė tinkamo teisinio ir faktinio pagrindo, kodėl pareiškėja tik iš dalies atitinka Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, taigi, šioje dalyje pareiškėjos prašymas dėl atestato išdavimo buvo išnagrinėtas netinkamai. Komisija taip pat pažymi, jog ji negali perimti atsakovei suteiktos diskrecijos, todėl Komisija negali tenkinti skundo reikalavimo įpareigoti atsakovę suteikti pareiškėjai atestatą pagal pateiktą prašymą kvalifikacijos atestatui gauti, t. y. jau gautą atestatą papildyti statybos darbų sritimis, kurios nebuvo įtrauktos į suteiktą atestatą, bet buvo prašomos prašyme: procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas; statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas. Esant šioms aplinkybėms, pareiškėjos skundo reikalavimas dėl įpareigojimo atlikti veiksmus yra tenkinamas iš dalies ir atsakovė įpareigojama pareiškėjos prašymą dėl atestato išdavimo statybos darbų sritims: procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas; statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas; išnagrinėti iš naujo. Komisija pažymi, jog sprendimas, kuriuo atsakovė įpareigota pareiškėjos prašymą išnagrinėti iš naujo dėl to, jog Sprendime neaiškūs jo priėmimo motyvai ir netinkamai nurodytas teisinis pagrindas, nereiškia, kad atsakovė yra įpareigojama priimti priešingą sprendimą – šiuo atveju viešojo administravimo subjektas gali priimti bet kokią sprendimą (ir tokį patį, koks buvo priimtas anksčiau), tačiau jame turi būti aiškiai nurodyti tokio sprendimo priėmimo motyvai.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Altronas“ skundą tenkinti iš dalies.

Įpareigoti atsakovę viešąją įstaigą Statybos sektoriaus vystymo agentūrą pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Altronas“ prašymą dėl atestato išdavimo statybos darbų sritims: procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas; statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas; išnagrinėti iš naujo.

Likusioje dalyje pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskūsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Vytautas Kurpuvesas

Inga Morkvėnienė